

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра стоматології дитячого віку

ЩОДЕННИК
виробничої практики
з профілактики стоматологічних
захворювань у стоматології
дитячого віку

Студента _____

(П. І. Б.)

Одеса
ОНМедУ
2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра стоматології дитячого віку

ЩОДЕННИК
виробничої практики
з профілактики стоматологічних
захворювань у стоматології
дитячого віку

Студента _____

(П. І. Б.)

Одеса
ОНМедУ
2023

УДК 616-053.2:616.31-08-039.71

Укладачі: професор Оксана Деньга, асист. Ірина Тарасенко,
доцент Жанна Новікова, доцент Микола Коновалов,
доцент Владислав Гороховський, доцент Людмила Цевух

Рецензенти:

Василь Скиба, професор, завідувач кафедри терапевтичної
стоматології

Станіслав Шнайдер, чл.-кор. НАМН України, професор,
завідувач кафедри загальної стоматології

Рекомендовано до друку

*Центральною координаційно-методичною радою ОНМедУ
Протокол № 3 від 15 лютого 2022 р.*

Щоденник виробничої практики з профілактики сто-
матологічних захворювань у стоматології дитячого віку /
уклад. : Оксана Деньга, Ірина Тарасенко, Жанна Новікова
[та ін.]. — Одеса : ОНМедУ, 2023. — 12 с.

Щоденник є звітним документом, який презентує обсяг та
якість роботи студента в період проходження навчальної прак-
тики з профілактики стоматологічних захворювань у стоматології
дитячого віку.

УДК 616-053.2:616.31-08-039.71

© Уклад.: О. Деньга, І. Тарасенко,
Ж. Новікова та ін., 2023

© Одеський національний
медичний університет, 2023

ВСТУП

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА — це складова частина навчання, спрямована на підвищення рівня практичної підготовки студента, оволодіння ним сучасними методами діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань, організації праці в стоматологічних закладах, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень на прийомі хворих.

ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА

Під час проходження практики студент **повинен:**

1. Виконати повний обсяг завдань, передбачених програмою практики.
2. Дотримуватися чинних у лікувально-профілактичних закладах правил внутрішнього розпорядку.
3. Вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку установи, на базі якої проводиться практика.
4. Брати участь у науково-практичних конференціях.
5. Неси відповідальність за доручену роботу та її результати нарівні зі штатними працівниками.
6. Додержуватись основних деонтологічних принципів.
7. Систематично заповнювати щоденник практики.
8. Своєчасно скласти залік з практики.

З обов'язками студента, з інструкцією з техніки безпеки та правилами охорони праці на робочому місці ознайомлений(а) _____

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Мета практики — засвоєння профілактичних заходів, спрямованих на збереження високого рівня стоматологічного здоров'я та запобігання виникненню хвороб.

Студент повинен знати:

— методику стоматологічного обстеження порожнини рота дитини;

— чинники ризику розвитку основних стоматологічних захворювань; сутність карієсогенної ситуації в порожнині рота та методику її виявлення;

— методи оцінки гігієнічного стану порожнини рота;

— механізм демінералізації емалі, методику виявлення вогнищевої демінералізації емалі та її профілактику;

— методику визначення карієсрезистентності емалі, методи підвищення карієсрезистентності емалі в період вторинної мінералізації;

— методи ендогенної профілактики карієсу зубів препаратами фтору, індивідуальне визначення дози фторвмісних препаратів, механізм дії фтору при ендогенному застосуванні;

— препарати кальцію, фосфору, вітаміну D для ендогенної профілактики карієсу зубів, методи призначення, механізм дії;

— методику герметизації фісур постійних зубів у дітей, обґрунтування методу, показання, характеристику сучасних герметиків, методики проведення;

— заходи індивідуальної профілактики захворювань пародонта, професійне чищення зубів: методи, засоби;

— основні та допоміжні предмети для гігієнічного догляду за порожниною рота, зубні щітки: види, критерії індивідуального набору;

— групи зубних паст, їхній склад і властивості, показання до призначення;

— вибір гігієнічних засобів для догляду за порожниною рота в залежності від віку та стоматологічного статусу;

— методику гігієнічного навчання і виховання дітей різного віку в організованих дитячих колективах;

— стандартний метод чищення зубів, методику контрольованого чищення зубів;

— рівні впровадження стоматологічної профілактики: державний, груповий, індивідуальний, характеристику основних заходів, що застосовуються на кожному з рівнів.

Студент повинен **вміти**:

— визначити та оцінити інтенсивність карієсу у дітей різного віку;

— визначити індекс Гріна — Вермільона та надати інтерпретацію його значень;

— визначити індекс Сілнеса — Лоу та надати інтерпретацію його значень;

— визначити індекс Федорова — Володкіної та надати інтерпретацію його значень;

— визначити індекс РМА та надати інтерпретацію його значень;

— визначити індекс СРІ та надати інтерпретацію його значень;

— визначити ТЕР та дати інтерпретацію його значень;

— провести герметизацію фісур;

— покрити зуби фторвмісним лаком;

— провести аплікацію фторвмісного гелю;

— виконати глибоке фторування емалі;

— провести видалення мінералізованих зубних відкладень;

— призначити засоби для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота дітям дошкільного віку;

— призначити засоби для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота при множинному карієсі зубів;

— призначити засоби для індивідуального гігієнічного догляду за порожниною рота;

— продемонструвати стандартний метод чищення зубів, провести навчання стандартного методу чищення зубів;

— провести контрольоване чищення зубів;

— скласти план бесіди з профілактики стоматологічних захворювань з дітьми різного віку в організованих колективах (дитячому садку, школі).

**Тематичний план практичних занять
з профілактики стоматологічних захворювань**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика профілактичного огляду пацієнта. Реєстрація стоматологічного статусу за рекомендаціями ВООЗ. Епідеміологія основних стоматологічних захворювань: карієсу, некаріозних уражень, хвороб пародонта та слизової оболонки. Статистичні методи обробки епідеміологічних показників	2
2	Методи та засоби виявлення немінералізованих та мінералізованих зубних нашарувань. Їхній вплив на розвиток каріозного процесу та захворювань пародонта	2
3	Техніка послідовного проведення професійної гігієни порожнини рота. Необхідний набір інструментів для хімічного та механічного (мануального і апаратного) способів видалення зубних нашарувань	2
4	Обґрунтування та практичне виконання неінвазивного та інвазивного методів герметизації фісур. Показання, протипоказання, термін проведення, вибір матеріалу. Методика визначення глибини фісур	4
5	Техніка проведення ремінералізуючої терапії з використанням розчинів, лаків, гелів, паст. Методика електрофорезу	4
6	Практичне застосування різних методів чищення зубів (стандартний метод, метод Леонарда, Басса, Фонесса, Рейте, Сміта — Белла, Чартера, Стілмана, обертання щітки). Демонстрація виконання їх на стоматологічних фантомах	2
7	Комплексна система профілактики карієсу зубів. Основні елементи програми. Критерії оцінки ефективності впровадження програми профілактики карієсу зубів та захворювань пародонта	2
8	Диференційований залік	2

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних, семінарських занять (теоретична, опрацювання практичних навичок, умінь), теми: 1–7	24
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять, теми: 1–4	
2.1	Індекс гігієни порожнини рота Е. М. Кузьміної, модифікований індекс Rustogi	4
2.2	Сучасні прилади для професійної гігієни порожнини рота <i>PROPHY-MAX, AIR-MAX BOOSSTER, Міні-П'езон, Cavitron, AerFlow C1</i> та ін.	4
2.3	Сучасні матеріали для герметизації фісур постійних зубів у дітей (силанти, склоіомери, компомери, рідкі композити, ормокери)	4
2.4	Нові способи та методи екзогенної профілактики карієсу зубів	4
2.5	Підготовка до диференційованого заліку	10

Перелік практичних навичок з профілактики стоматологічних захворювань

1. Вміти проводити обстеження згідно з алгоритмом. Запис зубної формули.
2. Визначати індекси карієсу (КПВ зубів, КП поверхонь, кп зубів, КПВ + кп зубів) та ступінь активності карієсу.
3. Визначати індекси приросту інтенсивності карієсу і редукції карієсу.
4. Заповнювати карту епідеміологічного обстеження ВООЗ.
5. Організація санітарної освіти (бесіда, санбюлетень та ін.).
6. Визначати індекси гігієни порожнини рота (Федорова — Володкіної, Гріна — Вермільона, Сілнеса — Лоу, Сталларда).

7. Визначати індекси стану тканин пародонта (РМА, СРІ, СРІТN).
8. Володіти методами гігієни порожнини рота (індивідуальна гігієна, контрольоване чищення, професійна гігієна порожнини рота).
9. Призначати засоби гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу.
10. Визначати карієсогенну ситуацію в порожнині рота (ТЕР, КВШРЕ, CRT-тести та інші методи).
11. Навчити дитину гігієнічного догляду за порожниною рота із застосуванням зубочисток, зубних ниток, стимуляторів та інших засобів.
12. Видалити зубні відкладення із застосуванням стоматологічних інструментів, ультразвуку.
13. Провести урок гігієни в дитячому садку та школі.
14. Планувати і проводити групову профілактику у дітей дошкільного та шкільного віку.
15. Складати план і визначати ефективність екзогенної та ендогенної профілактики карієсу зубів.
16. Обробляти зуби ремінералізуючими засобами, фторлаком, ЕГЛ, ДГЛ.
17. Проводити герметизацію фісур молярів у дітей.
18. Складати план і визначати ефективність профілактики захворювань пародонта.
19. Складати план і визначати ефективність комплексної профілактики стоматологічних захворювань.
20. Формувати диспансерні групи дітей із захворюваннями зубів і тканин пародонта.

Звіт студента про проходження практики

Практичні навички та маніпуляції	Запла- новано	Вико- нано
1. Запис зубної формули	10	
2. Визначення індексів КПВ, кп, КПВ + кп на симуля- торах	10	
3. Визначення індексів гігієни на симуляторах:	10	
а) за Федоровим — Володкіною	5	
б) Гріном — Вермільоном	3	
в) Сілнесом — Лоу	2	
4. Визначення стану тканин пародонта на симулято- рах за індексами:	10	
а) РМА	5	
б) КПІ	3	
в) СРІТН	2	
5. Визначення ТЕР, КОШРЕ, CRT-тестів на симуляторах	5	
6. Аплікації ремінералізуючих розчинів на симуляторах	5	
7. Покриття зубів фторлаком, гелем на симуляторах	5	
8. Герметизація фісур у тимчасових та постійних зу- бах на симуляторах	5	
9. Навчання гігієни порожнини рота на симуляторах	10	
10. Проведення контрольованої чистки зубів на симу- ляторах	10	
11. Професійне чищення зубів на симуляторах	10	
12. Вибір та призначення засобів і методів гігієнічного догляду за порожниною рота	10	

**Відмітка про складання
диференційованого заліку** _____

Підпис викладача _____

Рекомендована література

1. Медсестринство в стоматології : навч. посіб. для мед. сестер зі стоматології, гігієністів зубних, помічників лікаря-стоматолога та зубних лікарів / І. П. Мазур, Л. О. Щербак, С. В. Хлебас [та ін.] ; за ред. І. П. Мазур; рец. : Л. В. Смаглюк, А. В. Борисенко. — К. : Медицина, 2017. — 160 с.

2. Профілактика стоматологічних захворювань : підручник для студ. стомат. факультетів закладів вищої медичної освіти / Л. Ф. Каськова, Л. І. Амосова, О. О. Кулай [та ін.] ; за ред. проф. Л. Ф. Каськової. ; УМСА. — Стереотипне видання. — Львів : ПП «Магнолія 2006», 2019. — 404 с.

3. Сестринство в стоматології : навч. посіб. / під заг. ред. проф. М. Д. Короля. — Полтава : ФОП Мирон І. А., 2019. — 312 с.

4. Терапевтична стоматологія дитячого віку : підручник. Т. 2 / Л. О. Хоменко, Ю. Б. Чайковський, О. В. Савичук [та ін.] ; за ред. проф. Л. О. Хоменко. — К. : Книга плюс, 2016. — 328 с.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА	3
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.....	4
Тематичний план практичних занять з профілактики стоматологічних захворювань.....	6
Самостійна робота.....	7
Перелік практичних навичок з профілактики стоматологічних захворювань.....	7
Звіт студента про проходження практики	9
Рекомендована література.....	10

Навчальне видання

**ЩОДЕННИК ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ У СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ**

Укладачі:

О. Деньга, І. Тарасенко, Ж. Новікова,
М. Коновалов, В. Гороховський, Л. Цевух

Формат 60x84/16. Ум.-друк. арк. 0,69. Тираж 100. Зам. 2516.

Одеський національний медичний університет
65082, Одеса, Валіховський пров., 2.
тел: (048) 723-42-49, факс: (048) 723-22-15
e-mail: office@onmedu.edu.ua
Свідоцтво ДК № 668 від 13.11.2001

